

СТАНОВИЩЕ

от

проф.Милан Андреев

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор," на Станислава Борисовна Ангелова на тема „Пластическият език в творчеството на Борис Гондов.“

Житейски път. Творческо развитие. Похвати. Влияние. Професионални контакти с колеги. Успехи в духовната и социална сфера, председател на Комисията по скулптура, председател на комисията „Монументални изкуства“ към Комитета за култура. Ректор на НХА и преди всичко скулптор. Създател на едни от най – добрите образци на българската съвременна монументална и кавалетната скулптура .

Скулптурата е трудно изкуство. Тя е огледално /бел. автор/ отражение на всички божии проявления тук на земята: музика, танц, цвят, живопис, реч, организирани в една архитектура. Синтез.

Стига до точка и чертичка. Бог - Творец. Вертикал + хоризонтал - кръст – вечност.

За скулптурата се пише трудно. Особено за колега и приятел. А през погледа на млад автор, критик професионалист – още по – трудно.

Трябваше да загърбя „Азът“, субективно емоционалната оценка, за да видя през погледа, анализа, оценките на един млад творец, критик в случая докторантката Станислава Б.Ангелова.

Във време на брутален материализъм, егоизам, принижаване духовните стойности, таблетки, компютри, меркантилни медии, които дирижират духовния живот, един млад автор се обръща към стойностно явление в българската скулптура.

Докторантката изследва, анализира и дава своята оценка за творчеството на проф. Борис Гондов.

Скулптор, който във всички свои творби на историческа, социална, религиозна, интимна тема присъства, /според мен и според докторантката/, „материализация на духа и духовна материализация“!

От „Патриарха“ – Велико Търново, до последните женски фигури – „Богородици“ . „Венери“. Хиперболизация както казва Станислава.

В своята дисертация, докторантката обстойно разглежда, анализира, оценява, не се колебае да даде свое становище като артист и учен. За написване на съответния труд са използвани много изказвания и публикации от специализирани списания и журналистически трактовки. По времето, когато проф. Гондов активно твори, със статии за изкуството се занимаваха предимно професионалисти. За съжаление не само за скулптура Борис Гондов, но и за много интересни и значителни творби те бяха много малко. Това е отразено от кандидат доктора Станислава Ангелова.

Смятам, че би трябвало да има градация, в мненията от една страна – Димитър Аврамов, проф. Аксиния Джурова, проф. Светлин Русев, проф. Мандов и – срещу тях /не споменавам имена/ на членове на ЦК, казионен контингент в Художествената академия, на чиито мнения се опират съжденията на кандидата.

Един сериозен труд. Прочитайки го многократно уверено заставам зад него.

Ще се спра на петте глави върху предложената дисертация.

Бележките, които правя, да не бъдат взети от многоуважаемото жура, като критика, а като препоръка за едно по – нататъшно развитие на труда във монография.

По I. глава нямам никакви забележки, но бих желал да допълня, че Борис Гондов е роден София, квартал Банишора, българин от македонския край. Нещо, което ни сближава емоционално / аз съм от Драз махала/.

По отношение на контактите в Академията, много добре проследено влияние в авторското израстване, преподавателите – главно Марко Марков, Фунев, Далчев, а чрез тях европейската и световна скулптура. Лично за мен най – силно е влиянието на Бурдел и белгийската реалистична школа – Мюние.

Отбелязани са приятелски и творчески контакти с изтъкнати скулптори, тогава студенти, близки приятели - Валентин Старчев, Крум Дамянов, Димитър Боновски – създател на прекрастия паметник на македонския Левски – Гоце Делчев.

Много емоционално, с плам са представени първите прояви на артиста. Забелязан и подкрепян и в последствие работил за автори като проф. Любен Димитров.

По II глава авторката навлиза в същността на духовното материализиране и похватите на скулптура. Амбициозна задача. Добри разсъждения. Влияние, материал, фактура, цвят, обем. Планово изграждане. Базира се на личното мнение на артиста Борис Гондов от многото и лични контакти и споделени разсъждения с автора. Интересни са и много ценни.

„Теория на посоките“ , „Композиция на чувствата“ – найна авторска интерпретация за човешкото съзидание – скулптурата. Проследява се „ Огледалния процес“ - за мен принцип на симетрията – интересна интерпретация от страна на авторката.

Изключването на ръцете от композицията е повлияно според авторката от египетското изкуство. Имаме го както във Венера Милоска в Лувъра, така и в Пиета рондонини на Микеланджело.

Интересното, което виждам в дисертацията на Станислава Ангелова са новите виждания на един млад автор в скулптурата. За мен, а и според авторката най – големите успехи на Борис Гондов са в монументалното изкуство.

В III, IV и V глава , авторката много пространно и интересно проследява различните похвати в материалите, философската дълбочина и отношение на скулптора към съответните исторически събития. Подчертани са върховите постижения като паметника на Патриарх Евтимий във Велико Търното, паметник на победата в Благоевград, фигура на Петлешков в галерия Пазарджик и др.

Впечатлен съм от така наречения „Опит за летене“ със стъпалата надолу, присъстващ в почти всички произведения на разглеждания автор.

Според мен приносят на настоящия труд, базирац се на контакти с автора, неговия съкурсник, големия скулптор Валентин Старчев, становището на Академик Светлин Русев /отразени в представения труд/ е категоричен.

Призовавам уважаемото жури да присъди на Станислава Борисовна Ангелова образователната и научна степен „доктор“.

15. 06. 2021

проф.Милан Ангелов Андреев